

Karácsonyi árszabás

k, 2022/12/20 - 20:24 -- Kohári Gabriella

Az 1929-ben a hallgatók előtt megnyitott, mindenféle szempontból kiemelkedő szolgáltatást nyújtó Szent Mór kollégium (más néven: Maurinum, (ma Pécsi Tudományegyetem Rektori Hivatalának helyet adó épület, Pécs, Vasvári Pál u. 4.) a pécsi Erzsébet Tudományegyetem katolikus bölcsész-, jog- és orvostanhallgatói számára alapított alapítványi kollégium volt.

1949 áprilisától – államosítás után – a kollégium Állami Főiskolai Kollégium, majd Dr. Doktor Sándor Medikus Kollégium néven működött tovább.

A hallgatók és dolgozók élelmezéséről a későbbiekben is gondoskodni kellett, az ételkészítéshez szükséges alapanyagokat nagyrészt különböző Államosított és „Nemzeti” beszállítók biztosították. Nézzük a Dunántúli Napló 1949. december 18-án megjelent számát, hogyan, s miről ír a karácsonyi készülődés elengedhetetlen alapanyagainak elérhetősége, és ára témájában:

„Holnaptól kezdve megkezdik a népboltok a karácsonyi árusítást. Tízezer kiló rizst. 15 ezer kiló különleges tiszavidéki réteslisztet hoznak szabad forgalomba 4 forintos áron.

Négyezer kiló teavajat és ugyancsak négyezer kiló margarint árusítanak a sütéshez.

Ebben az évben karácsonyra nem fel, hanem lemennek az árak. Százezer darab tojás kerül árusításra, nem 1.16 forint, hanem egy forint 4 filléres áron.

Hízott libát és kacsát is lehet majd kapni a népboltokban és ezen a héten már korlátlanul vásárolhatunk sertéshúst és marhahúst. Szombaton már korán elfogyott az üzletekben a sertéshús, mert az árleszállítás után megnőtt a kereslet. Ötven borjút is levágnak ezen a héten és a borjúhús az ünnep előtt két nappal kerül forgalomba.

Három vagon alma érkezik Pécsre és az alma ára 1.70 forintonál kezdődik. Kedden megérkezik a mandarin is. 11 forint lesz az ára. Tízezer citrom is érkezik, 1.16-tól 1.46 forintig adják darabját.

A dióbél árai 19.80[1] a népboltokban. A Fűszertrénél 26—28 forint. Ez is mutatja, hogy nem készültek fel idejében a karácsonyi vásárra a Fűszertrénél, nem is beszélve arról a vállalatról, melynek elsőrendű feladata fett volna a dióbél árának letörése és forgalombahozása, ez a vállalat a Gyümölcsért, itt nem tehet dióbelet kapni.”

A bemutatásra kerülő számlák az 1949 karácsonya körüli időszak kollégiumi élelmiszer - alapanyag beszerzéseit tartalmazzák. Érdeemes összevetni azokat a korabeli napilap adataival.

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

FORRÁSOK:

PTEEL VIII.108.f. 39. d., Szent Mór Kollégium (Maurinum) iratai

Farkas 2009: Farkas Gábor: A pécsi Szent Mór Kollégium (Maurinum) története 1928–1948. Neveléstörténet, 2009 (6. évfolyam, 3–4. szám) 111–130.

Török 2020: Török Gábor „Osztályharc” a Szent Mór Kollégiumban, avagy pillanatképek a kommunista hatalomátvétel kiteljesedéséről a Pécsi Tudományegyetemen (1948–1949) [Per Aspera ad Astra VII. évfolyam, 2020/1. szám 100-137.](#) [9]

„Megkezdődött a karácsonyi vásárlás a bőség és olcsóság jegyében” Dunántúli Napló, 1949. december 18. (6. évf., 294. szám), 3.

[1] Egy 1949. októberi számla szerint a dióbél ára 20 forint volt kilogrammonként.

Címkék: [1949](#) [10]

Forrás webcím:<https://leveltar.pte.hu/content/karacsonyi-arszabas>

Hivatkozások

[1] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000001.jpg [2] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000002.jpg [3] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000003.jpg [4] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000004.jpg [5] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000005.jpg [6] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000006.jpg [7] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000007.jpg [8] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/lratpillanatok/Karacsonyi_arszabas/00000008.jpg [9] <http://real-j.mtak.hu/16970/1/PerAsperaAdAstra-2020-1-szam.pdf> [10] <https://leveltar.pte.hu/cimkek/1949>